

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2007 - 2013

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2007 - 2013

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ

2007-2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ [ΠΡΟΛΟΓΟΣ] **σελ. 5**

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ [Προβλέψεις και Προοπτικές] **15**

ΟΙ ΟΚΤΩ ΑΞΟΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ **30**

1 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ 33

2 ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ 55

3 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ 67

4 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ 91

5 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ 109

6 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ 125

7 ΣΥΝΕΧΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ 139

8 ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΙΣΟΡΡΟΠΗ ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 159

ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ **171**

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ [Αναπτυξιακός Προγραμματισμός και Παρακολούθηση] **174**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ **180**

1 ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΑΛΟΓΟ 182

2 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΡΓΩΝ 185

3 ΠΙΝΑΚΕΣ-ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Ε. 188

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2007 – 2013 καθορίζει τους στρατηγικούς στόχους μας, για την επίτευξη του αναπτυξιακού οράματος της χώρας, που επικεντρώνεται στη μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό της Οικονομίας και της Κοινωνίας, για την επιτυχή αντιμετώπιση των τεχνολογικών και άλλων προκλήσεων του σύγχρονου κόσμου.

Με συνετή πολιτική και οικονομική διαχείριση, αλλά και με μεθοδική εργασία όλων, η Κύπρος βρίσκεται ήδη σε προχωρημένο στάδιο ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού. Πρόκειται για μια πορεία, που δεν επιτρέπει οπισθοδρομήσεις και αναστολές. Είναι η πορεία που κατατάσσει την Κύπρο στον κόσμο των προηγμένων σύγχρονων δημοκρατικών κρατών. Και αυτό που για μας ενέχει ξεχωριστή σημασία είναι το αυταπόδεικτο γεγονός ότι επιτυγχάνοντας τον εκσυγχρονισμό, τη μεταρρύθμιση και την ανάπτυξη, δεν εγκαταλείπουμε τις αρχές του κοινωνικού κράτους. Αντίθετα τις ενισχύουμε. Διότι αποτελεί αναντίλεκτη αρχή ότι ένα Κράτος θεωρείται ότι ευημερεί, όταν ευημερούν οι πολίτες του. Η εφαρμογή της συνετής και ορθολογικής οικονομικής πολιτικής απέδωσε καρπούς και επιτρέπει στον Κύπριο Πολίτη να αισθάνεται πραγματικά υπερήφανος, αλλά και σίγουρος για το μέλλον.

Έχοντας στο επίκεντρο της προσοχής τον άνθρωπο και τις ανάγκες του, το Στρατηγικό Σχέδιο φιλοδοξεί να βοηθήσει, προτείνοντας συγκεκριμένα προγράμματα και μέτρα, στη συνέχιση των συνθηκών προόδου και ανάπτυξης που σημειώθηκαν κατά τα τελευταία χρόνια και να συμβάλει στην περαιτέρω αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, ιδιαίτερα για τις δυσπραγούσες ομάδες του πληθυσμού.

Στρατηγική επιδίωξη του νέου Σχεδίου Ανάπτυξης είναι η βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με κοινωνική συνοχή, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας, η αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης και η δημιουργία θέσεων εργασίας υψηλής ποιότητας. Παράλληλα, στοχεύεται η επιτυχής ενσωμάτωση της Κύπρου στις χώρες της Ευρωζώνης και η μεγαλύτερη δυνατή πραγματική σύγκλιση και συνοχή, με τις πιο ανεπτυγμένες χώρες μέλη της Ε.Ε. Επιδιώκεται επίσης, η καθιέρωση της Κύπρου, ως γέφυρας οικονομικής συνεργασίας μεταξύ της Ε.Ε. και των χωρών της Μ. Ανατολής και της Β. Αφρικής και ως διεθνούς περιφερειακού κέντρου παροχής υπηρεσιών, υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Αυτό τον σχεδιασμό και αυτή τη στρατηγική και πειθαρχία εφάρμοσε η Κυβέρνηση με συνέπεια, σταθερότητα και τόλμη, ώστε να έχουμε μπροστά μας ζηλευτά αποτελέσματα.

- Το **δημοσιονομικό έλλειμμα** από 6,3% το 2003, μειώθηκε σε 1,5% του ΑΕΠ το 2006.
- Το **δημόσιο χρέος** από 69,1% το 2003, έπεσε σε 65,3% του ΑΕΠ και ακολουθεί συνεχή πτωτική πορεία.
- Ο **ρυθμός ανάπτυξης** διατηρήθηκε υψηλός στην τελευταία τετραετία, μεταξύ 3,5 – 4% και τα επιτόκια έχουν μειωθεί προς όφελος του καταναλωτή.
- Το **κατά κεφαλή εισόδημα** έφθασε στα 94% του μέσου όρου της Ε.Ε. και είναι το υψηλότερο από όλες τις νέες χώρες μέλη.

Κατά συνέπεια, τα δημόσια οικονομικά έχουν εισέλθει σε πορεία σταθερότητας. Και όλα αυτά έχουν επιτευχθεί, χωρίς την επιβολή νέων φόρων. Συνέβη ακριβώς το αντίθετο: υπήρξε επέκταση και διεύρυνση της κοινωνικής πολιτικής.

Στο Σχέδιο παρουσιάζεται ολοκληρωμένα και συνεκτικά, η αναπτυξιακή πολιτική, που θα ακολουθηθεί κατά τα επόμενα χρόνια. Έμφαση θα δοθεί στην υλοποίηση των μέτρων που θα συγχρηματοδοτηθούν από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία, για να καταστεί δυνατή, η απορρόφηση των κοινοτικών πόρων, καθώς και στην προώθηση των μέτρων, που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα για τη Στρατηγική της Λισαβόνας. Ιδιαίτερης σημασίας για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων, είναι τα μέτρα που θα προωθηθούν στους τομείς της έρευνας και καινοτομίας, της διά βίου μάθησης, του περιβάλλοντος, της ενέργειας και της υγείας, καθώς και τα μέτρα για τη βελτίωση των βασικών υποδομών και την ανάπτυξη της υπαίθρου.

Χαιρετίζω το γεγονός ότι το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2007 – 2013, είναι καρπός μιας ευρύτατης κοινωνικής συναίνεσης, αφού για πρώτη φορά διαμορφώθηκε μέσα από ένα εκτεταμένο δημόσιο διάλογο, σε όλες τις πόλεις και τις επαρχίες της ελεύθερης Κύπρου.

Αναμφίβολα, η υλοποίηση των επιδιώξεων και των στόχων του Σχεδίου, προϋποθέτει συλλογική προσπάθεια και συμμετοχή, μέσα από στενή, εποικοδομητική και αρμονική συνεργασία των κοινωνικών εταίρων και της Κυβέρνησης και βασίζεται στην περαιτέρω ανάπτυξη πρωτοβουλιών από τον ιδιωτικό τομέα, ο ρόλος του οποίου στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του τόπου είναι καθοριστικής σημασίας.

Ευελπιστώ ότι η συνεργασία αυτή θα υπάρξει για το καλό του τόπου και του λαού και συγκαίρω το Γραφείο Προγραμματισμού και όλους όσους εργάστηκαν για την ετοιμασία του Σχεδίου.

Τάσος Παπαδόπουλος
Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας

ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2007 – 2013 διαμορφώθηκε με τη μέγιστη δυνατή κοινωνική συναίνεση. Υπήρξε το αποτέλεσμα ενός ευρύτατου δημόσιου διαλόγου, σε όλες τις πόλεις και επαρχίες της ελεύθερης Κύπρου. Το εύρος και η σημασία του δημόσιου διαλόγου, στην όλη διαδικασία του προγραμματισμού, έχουν κριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ως βέλπστη πρακτική (best practice) που πρέπει να ακολουθηθεί και από άλλες χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σημαντικό στοιχείο είναι ότι για την επίτευξη των σκοπών και των στόχων του Στρατηγικού Σχεδίου προβλέπεται σε αυτό Ειδικό Κεφάλαιο, που εγκαθιδρύει τους αναγκαίους μηχανισμούς διασφάλισης της εφαρμογής του. Θα επιδιωχθεί, μάλιστα, με έναρξη από φέτος, το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης να συνάδει με τον τριετή Προϋπολογισμό του Κράτους.

Στα κείμενα που ακολουθούν δεν εκφράζονται απλώς προθέσεις, αλλά αποφάσεις, κατευθύνσεις, προγράμματα και σχεδιασμοί, σε όλους τους τομείς, ώστε το όραμα της προόδου να γίνει πραγματικότητα. Είναι αποφάσεις που στοχεύουν με συγκεκριμένα μέτρα στην επιτάχυνση των ρυθμών ανάπτυξης, στη μεταρρύθμιση δομών και στον εκσυγχρονισμό των μεθόδων, στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και σε πλήρη διασφάλιση και περαιτέρω εμπέδωση της κοινωνικής δικαιοσύνης και συνοχής.

Με την ευκαιρία της έκδοσης του Στρατηγικού Σχεδίου εκφράζω θερμές ευχαριστίες και συγχαίρω όσους συνέβαλαν, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, στην ετοιμασία του: τα Υπουργεία και άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες, Ημικρατικούς Οργανισμούς, Τοπικές Αρχές, Επαγγελματικές και Συνδικαλιστικές Οργανώσεις, αλλά και απλούς πολίτες, που συνεργάστηκαν με το Γραφείο Προγραμματισμού για την από κοινού διαμόρφωσή του. Τον κύριο φόρτο της εργασίας και του συντονισμού επιμίσθησαν λειτουργοί του Γραφείου Προγραμματισμού, που εργάστηκαν με ζήλο και αφοσίωση και τους οποίους ευχαριστώ ιδιαίτερα για τη συμβολή τους.

Δρ Ανδρέας Μολέσκης

Γενικός Διευθυντής
Γραφείου Προγραμματισμού

ΕΚΔΟΣΗ:
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ:
ΑΙΓΛΗ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ, ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ART WORK:
IMH CREATIVE SOLUTIONS CONSULTING LTD

ΕΚΤΥΠΩΣΗ:
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ, ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΣΠΥΡΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ, ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2007 – 2013 στοχοθετεί το όραμα και τις επιδιώξεις της Οικονομίας (δημόσιου και ιδιωτικού τομέα) και καθορίζει τα μέτρα για την προώθηση και εφαρμογή τους. Είναι το πρώτο Στρατηγικό Σχέδιο που εκπονείται, μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) και έχει επταετή διάρκεια, για να συνάδει με τη νέα προγραμματική περίοδο της Ε.Ε.

Το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης περιλαμβάνει το σύνολο των μεσοπρόθεσμων αναπτυξιακών επιδιώξεων, με ανάλυση των αξόνων προτεραιότητας και των μέτρων, τόσο εκείνων που περιλαμβάνονται στα Προγραμματικά Έγγραφα τα οποία θα συγχρηματοδοτηθούν από τα Ταμεία της Ε.Ε., όσο και εκείνων, που θα χρηματοδοτηθούν εξ ολοκλήρου από τον κρατικό Προϋπολογισμό. Διασφαλίζεται έτσι η συνοχή της όλης αναπτυξιακής προσπάθειας.

Για την ετοιμασία του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης έχουν ληφθεί υπόψη:

- 1** Το Πρόγραμμα Διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. **Τάσσου Παπαδόπουλου**.
- 2** Το Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα για τη Στρατηγική της Λισαβόνας.
- 3** Οι Κατευθυντήριες Γραμμές της Ε.Ε. για την ετοιμασία Εθνικών Στρατηγικών Πλαισίων Αναφοράς και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

4 Το Πρόγραμμα Σύγκλισης για την υιοθέτηση του Ευρώ.

5 Οι δεσμεύσεις της Κυβέρνησης για την ολοκλήρωση της εναρμόνισης με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο.

6 Βέλτιστες πρακτικές από άλλες χώρες και κυρίως από τις σκανδιναβικές, όπως αναλύθηκαν σε ειδικό σεμινάριο, που διοργάνωσε με επιτυχία το Γραφείο Προγραμματισμού, το Νοέμβριο του 2005.

Η διαδικασία για την ετοιμασία του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης 2007–2013, άρχισε το Μάιο του 2005, με την ετοιμασία του Περιγράμματος Στρατηγικής, όπου καταγράφονται οι βασικοί στόχοι – **Άξονες Ανάπτυξης**.

Το Περίγραμμα υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο με την Απόφαση αρ.62.585, ημερ. 5 Σεπτεμβρίου 2005, το ενέκρινε ως βάση διαβούλευσης με τους Φορείς του ευρέως δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Μετά την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το Γραφείο Προγραμματισμού απέστειλε το Περίγραμμα στα Υπουργεία και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς, καθώς και στα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Προγραμματισμού (κοινωνικούς εταίρους) για σχόλια, τα οποία λήφθηκαν υπόψη στην αναθεώρηση του Περιγράμματος.

Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Το **Γραφείο Προγραμματισμού** εφαρμόζοντας την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της 5ης Σεπτεμβρίου 2005 και με οδηγίες του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. **Τάσσου Παπαδόπουλου**, οργάνωσε για πρώτη φορά **Δημόσιο Διάλογο** για το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης, από τις 25 Ιανουαρίου έως τις 15 Μαρτίου 2006.

Οι συναντήσεις στις επαρχίες Πάφου, Λεμεσού, Λάρνακας και Αμμοχώστου, έγιναν σε συνεργασία με τις Επαρχιακές Διοικήσεις και τους Τοπικούς Αναπτυξιακούς Φορείς και αφορούσαν όλους τους **Άξονες Ανάπτυξης του Νέου Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης**.

Στη Λευκωσία οι συναντήσεις διοργανώθηκαν σε συνεργασία με τις οργανώσεις ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ, ΚΕΒΕ, ΕΚΑ και ήταν εξειδικευμένες για τους Άξονες Ανάπτυξης.

Πραγματοποιήθηκαν δέκα συναντήσεις και τόσο οι επαρχιακές όσο και οι εξειδικευμένες, αγκαλιάστηκαν από τους τοπικούς παράγοντες και κοινωνικο-οικονομικούς φορείς με μεγάλο ενδιαφέρον.

Συμμετέσχαν πέραν των 1200 ατόμων που εκπροσωπούσαν όλο το φάσμα των κοινωνικο-οικονομικών φορέων, αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, επιχειρηματιών αλλά και απλών πολιτών.

Υποβλήθηκαν και καταγράφηκαν εκατοντάδες εισηγήσεις, που αξιολογήθηκαν από το Γραφείο Προγραμματισμού, κωδικοποιήθηκαν και υποβλήθηκαν στο Υπουργικό Συμβούλιο, για ενημέρωση. Το Γραφείο Προγραμματισμού επιδίωξε να ενσωματώσει όσο το δυνατό περισσότερες από αυτές στο **Νέο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης**.

Δεκάδες άτομα και οργανώσεις υπέβαλαν γραπτώς απόψεις/εισηγήσεις, που αξιολογήθηκαν.

Στόχος και επιδίωξη του Δημόσιου Διαλόγου ήταν μέσω και της εμπλοκής των βασικών αναπτυξιακών φορέων και υπηρεσιών να διασφαλιστεί η συναίνεση, αλλά και το αίσθημα των κοινών επιδιώξεων. Πρόσθετος στόχος του Γραφείου Προγραμματισμού ήταν, το Νέο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τα προβλήματα της καθημερινότητας, που απασχολούν τόσο τα οργανωμένα σύνολα όσο και τους πολίτες, αλλά κυρίως να περιέχει νέες και καινοτόμες ιδέες, καθώς και πρακτικά και εφαρμόσιμα μέτρα.

Το παράδειγμα της Κύπρου σε ό,τι αφορά τη σημασία και το εύρος του Δημόσιου Διαλόγου στη διαδικασία του Προγραμματισμού, θεωρήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως ιδεώδης πρακτική (best practice) που πρέπει να ακολουθηθεί και από άλλες χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Παρουσιάστηκε εξάλλου με μεγάλη επιτυχία σε ειδικά σεμινάρια που οργανώθηκαν στην Κύπρο και στο Λονδίνο, σε συνεργασία με τον Οργανισμό CPTM (Commonwealth Partnership for Technology Management) όπου η Κύπρος προβλήθηκε ως πρότυπο προς τις χώρες της Κοινοπολιτείας.

Το πιο σημαντικό μήνυμα από το Δημόσιο Διάλογο ήταν η ένταση των εκκλήσεων για επίσηυση του εκσυγχρονισμού και για άμεση λήψη μέτρων, για τη βελτίωση της Κοινωνίας και την ανάπτυξη της Οικονομίας.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ

ΤΟ ΟΡΑΜΑ της αναπτυξιακής πολιτικής επικεντρώνεται στον εκσυγχρονισμό της Οικονομίας και της Κοινωνίας και στην επιτυχή μετάβαση της χώρας μας στην εποχή των νέων τεχνολογικών προκλήσεων και ευκαιριών.

Η προσέγγιση θα είναι ανθρωποκεντρική, με άξονες αναφοράς τη διεύρυνση των δημοκρατικών θεσμών και της κοινωνικής δικαιοσύνης, το σεβασμό στο περιβάλλον και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής.

Σε αυτό το πλαίσιο στρατηγική επιδίωξη είναι η βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με κοινωνική συνοχή, που αποτελεί και στρατηγικό στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Νοείται ότι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας είναι στο επίκεντρο της όλης αναπτυξιακής προσπάθειας.

Παράλληλα, θα επιδιωχθεί η πλήρης ενσωμάτωση της χώρας μας στην εσωτερική αγορά της Ε.Ε. και η μεγαλύτερη δυνατή πραγματική

σύγκλιση και συνοχή με τις πιο αναπτυγμένες χώρες μέλη της Ε.Ε. Επίσης η επιτυχής παρουσία της στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, τις ευρωπαϊκές δομές και την ευρωπαϊκή πραγματικότητα.

Κυρίαρχη στρατηγική επιδίωξη της αναπτυξιακής προσπάθειας είναι η καθιέρωση της Κύπρου ως γέφυρας οικονομικής συνεργασίας μεταξύ της Ε.Ε. και των χωρών της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής και διεθνούς και περιφερειακού επενδυτικού και επιχειρηματικού Κέντρου παροχής υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Η προγραμματιζόμενη δημιουργία Ελεύθερης Ζώνης Εμπορίου ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις χώρες της Νοτιοανατολικής Μεσογείου έως το 2010, αναμένεται να συμβάλει θετικά προς την κατεύθυνση αυτή.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

ΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ που προτείνονται για την επίτευξη των επιδιώξεων και του οράματος της χώρας, με κύριους άξονες την ανταγωνιστικότητα, την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή είναι, μεταξύ άλλων:

- Η ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ της παραγωγικής δυναμικότητας της Οικονομίας και η βελτίωση της παραγωγικότητας, με την ενδυνάμωση της διαφοροποίησης της Οικονομίας προς δραστηριότητες υψηλής προστιθέμενης αξίας.
- Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ όλων στα οφέλη από την ανάπτυξη, με την εμπέδωση συνθηκών κοινωνικής συνοχής και δικαιοσύνης και πλήρους απασχόλησης.
- Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ του περιβάλλοντος και η βελτίωση της ποιότητας ζωής.
- Η ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ και ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης και γενικότερα του ευρύτερου δημοσίου τομέα, σε όλα τα επίπεδα.

- Η **ΕΝΙΣΧΥΣΗ** της παραγωγής καινοτομίας, καθώς και της έρευνας και της ανάπτυξης.
- Η **ΠΡΟΩΘΗΣΗ** της διάχυσης των νέων τεχνολογιών και της κοινωνίας της γνώσης.
- Η **ΑΠΑΜΒΛΥΝΣΗ** των προβλημάτων προσβασιμότητας.
- Η **ΣΥΝΕΧΗΣ** ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.
- Η **ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ** και ισόρροπη χωρική και αγροτική ανάπτυξη.

Βασικές προϋποθέσεις για επίτευξη των στρατηγικών αυτών στόχων, είναι:

1. ΠΡΟΩΘΗΣΗ υποστηρικτικής μακροοικονομικής πολιτικής, που θα στοχεύει στη στήριξη της ανάπτυξης και της απασχόλησης και στην εμπέδωση συνθηκών μακροοικονομικής σταθερότητας, αλλά και στη

μακροχρόνια βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών και την πιο αποδοτική κατανομή των πόρων.

2. ΣΥΝΕΧΙΣΗ των διαρθρωτικών αλλαγών για διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού, στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης της Ενιαίας Αγοράς και της γενικότερης οικονομικής ολοκλήρωσης της Οικονομίας, σε σχέση με τη διεθνή αγορά.

3. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ της οικονομικής βοήθειας της Ε.Ε., για τη συγχρηματοδότηση δράσεων που μεταξύ άλλων θα υποβοηθήσουν την πλήρη ενσωμάτωση της Κύπρου στην εσωτερική ευρωπαϊκή αγορά και την αντιμετώπιση των φυσικών και γεωγραφικών μειονεκτημάτων ορισμένων περιοχών του Νησιού.

ΟΙ ΟΚΤΩ ΑΞΟΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ των στρατηγικών στόχων ανάπτυξης, έχουν καθοριστεί οκτώ βασικοί Άξονες Ανάπτυξης, με έκδηλη συνέργεια μεταξύ τους.

ΑΞΟΝΑΣ 1

Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας

Βασικές προϋποθέσεις, είναι η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η Κοινωνία της Πληροφορίας και ευρύτερα η προώθηση της μετάβασης στην Κοινωνία της Γνώσης, η βελτίωση της επιχειρηματικότητας και του όλου

επιχειρηματικού κλίματος για την προσέλκυση επενδύσεων, καθώς και η δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας, η ενίσχυση των επί μέρους τομέων της Οικονομίας, καθώς και η περαιτέρω βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και η αναβάθμιση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών.

ΑΞΟΝΑΣ 2**Πρωώθηση της Έρευνας και της Καινοτομίας**

Η ενθάρρυνση δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης και καινοτομίας αποτελεί κεντρικό μοχλό βελτίωσης της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας και χρήζει ιδιαίτερης σημασίας και προσοχής.

ΑΞΟΝΑΣ 3**Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής**

Αναγνωρίζοντας τη σημασία της κοινωνικής συνοχής, ως αναπόσπαστου μέρους του όλου κοινωνικοοικονομικού μοντέλου στο οποίο στηρίχτηκε η πορεία οικονομικής ανάπτυξης, η περαιτέρω ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και η μείωση του χάσματος μεταξύ των ασθενέστερων οικονομικά τάξεων και των προνομιούχων, θα εξακολουθήσει να αποτελεί μια από τις σημαντικότερες προτεραιότητες του Νέου Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης. Σημαντική προτεραιότητα αποτελεί επίσης η πρωώθηση των αρχών της ισότητας, της μη διάκρισης και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

ΑΞΟΝΑΣ 4**Αναβάθμιση και Προστασία του Περιβάλλοντος**

Η αποτελεσματική προστασία τόσο του ανθρωπογενούς όσο και του φυσικού περιβάλλοντος και των στοιχείων που τα συνθέτουν, καθώς και η πλήρης συμμόρφωση με τις πρόνοιες του Κοινοτικού Κεκτημένου, θα συμβάλουν ουσιαστικά στην αειφορία της ανάπτυξης και στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής.

ΑΞΟΝΑΣ 5**Αναβάθμιση της Ποιότητας Ζωής**

Επικεντρώνεται στη στήριξη της κοινωνίας των πολιτών και στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον πολίτη, στο πλαίσιο της διασφάλισης του πλήρους σεβασμού των κοινωνικών δικαιωμάτων του. Έτσι, θα προωθηθούν μεταξύ άλλων, μέτρα για κατοχύρωση της ισότητας των φύλων, για τη νεολαία, για την προστασία των καταναλωτών, για τον πολιτισμό και τις αρχαιότητες, καθώς και μέτρα για την ασφάλεια και τη δικαιοσύνη.

ΑΞΟΝΑΣ 6**Προσβασιμότητα: Επέκταση και Βελτίωση Βασικών Υποδομών**

Έμφαση θα δοθεί στην επέκταση και αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα των μεταφορών (με τρόπο που στο πλαίσιο της αειφορίας και του σεβασμού του περιβάλλοντος, να γίνονται σεβαστές οι ανάγκες κινητικότητας του σύγχρονου πολίτη) της ενέργειας και των τηλεπικοινωνιών, καθώς και στη σύνδεση της Κύπρου με τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα, τις χώρες της Ανατολικής Μεσογείου και τις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

ΑΞΟΝΑΣ 7**Συνεχής Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού**

Το ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί τον βασικό παραγωγικό συντελεστή της κυπριακής Οικονομίας και ως εκ τούτου επιδιώκεται η συνεχής ανάπτυξή του. Στόχος είναι η αξιοποίηση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης ως παραγόντων καθοριστικής σημασίας για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικότητας, της καινοτομίας και

του δυναμισμού της χώρας. Απώτερος σκοπός είναι η δημιουργία ενός κατάλληλα εκπαιδευμένου και ευπροσάρμοστου εργατικού δυναμικού, που να ανταποκρίνεται έγκαιρα στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες της Οικονομίας.

της βελτίωσης της ελκυστικότητας των περιοχών της υπαίθρου, της αγροτικής ανάπτυξης (με ανάδειξη του πολυλειτουργικού χαρακτήρα της γεωργίας) καθώς και μέσω της αυξημένης εμπλοκής της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ανάπτυξη.

ΑΞΟΝΑΣ 8

Ορθολογική και Ισόρροπη Χωρική και Αγροτική Ανάπτυξη

Θα προωθηθεί η γεωγραφική και κοινωνική συνοχή, μέσω ολοκληρωμένης αστικής αναζωογόνησης,

Η ΚΥΠΡΟΣ ΓΕΦΥΡΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΑΡΟΛΟ που η παγκοσμιοποίηση της Οικονομίας έχει δημιουργήσει ένα ιδιαίτερα ανταγωνιστικό περιβάλλον, η Κύπρος ως νέο κράτος μέλος της Ε.Ε., ένα κράτος με μακροοικονομική σταθερότητα που εντάσσεται στην Ευρωζώνη την 1.1.2008, φιλοδοξεί να γίνει πόλος έλξης συνεργασιών. Απώτερος στόχος είναι να εξελιχθεί σε σημαντικό περιφερειακό και διεθνές Κέντρο παροχής υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας, ιδιαίτερα στους τομείς της τριτοβάθμιας παιδείας και υγείας.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών θα αξιοποιηθούν πλήρως τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Κύπρου, όπως: η στρατηγική γεωγραφική της θέση, οι ευνοϊκές κλιματολογικές συνθήκες, το θετικό επιχειρηματικό κλίμα στην Οικονομία, το αξιοζήλευτο μορφωτικό επίπεδο του εργατικού δυναμικού, οι συνθήκες ενός αρκετά ελκυστικού φορολογικού περιβάλλοντος, η υποστήριξη μιας αξιόλογης και αξιόπιστης Δημόσιας Υπηρεσίας και οι παραδοσιακές φιλικές σχέσεις με το σύνολο των χωρών της περιοχής.

Για την επίτευξη της στρατηγικής αυτής επιδίωξης, που είναι κυρίαρχη στο Νέο Σχέδιο Ανάπτυξης, θα προωθηθούν, μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

- Η απλοποίηση του ρυθμιστικού και νομοθετικού πλαισίου και η αναβάθμιση των παρεχόμενων από το κράτος υπηρεσιών.
- Η ενίσχυση των συνθηκών ανταγωνισμού.
- Η ενδυνάμωση της ερευνητικής κουλτούρας και υποδομής, η τεχνολογική αναβάθμιση, η ενθάρρυνση της μεταφοράς τεχνολογίας και η προώθηση της καινοτομίας.
- Η περαιτέρω ανάπτυξη του Ερευνητικού Κέντρου για τη Δημόσια Υγεία και το Περιβάλλον, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ.
- Η ανάπτυξη του Ινστιτούτου Κύπρου και η ενθάρρυνση της δημιουργίας Ερευνητικών Κέντρων, με διακεκριμένα διεθνή Ερευνητικά Ιδρύματα όπως το MIT (Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης) στην περίπτωση του Ερευνητικού Κέντρου για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τα Νερά.

- Η δημιουργία εκκολαπτηρίων και του τεχνολογικού πάρκου.
- Η ενθάρρυνση της παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών, με ιδιαίτερη έμφαση στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση, στο ηλεκτρονικό επιχειρείν και στην ηλεκτρονική εκπαίδευση.
- Η παροχή επιχειρηματικών υπηρεσιών στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (M-ME) και η βελτίωση της προσβασιμότητάς τους στη χρηματοδότηση.
- Η ενθάρρυνση της δημιουργίας επιχειρήσεων spin offs, από μεγάλες επιχειρήσεις.
- Η ενθάρρυνση της συνεργασίας του ιδιωτικού με τον δημόσιο τομέα.
- Η δημιουργία εξειδικευμένης υπηρεσίας για την προβολή της Κύπρου ως επιχειρηματικού Κέντρου και Κέντρου προσέλκυσης ξένων επενδύσεων, καθώς και για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε Κύπριους επιχειρηματίες, που ενδιαφέρονται να δραστηριοποιηθούν σε τρίτες χώρες.
- Η ενθάρρυνση της προώθησης επενδύσεων στη δημόσια, αλλά και την ιδιωτική υγεία και παιδεία.
- Η περαιτέρω ανάπτυξη του Πανεπιστημίου Κύπρου και η λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου, καθώς και του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου.
- Η εισαγωγή του ΓΕΣΥ και η αυτονόμηση των Νοσοκομείων.
- Η προώθηση του ποιοτικού τουρισμού.
- Η επέκταση και αναβάθμιση στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και των τηλεπικοινωνιών.
- Η συνεχής ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και η σύνδεση της

- εκπαίδευσης και της κατάρτισης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- Η διαμόρφωση ολοκληρωμένης στρατηγικής για τους ξένους εργάτες.

Παράλληλα προωθείται, σε όλους τους Άξονες Ανάπτυξης, η επίτευξη των ακόλουθων στόχων:

- Η βελτίωση του απαραίτητου θεσμικού και νομικού πλαισίου σε εθνικό και τομεακό επίπεδο.
- Η δημιουργία των αναγκαίων εξειδικευμένων δημόσιων υποδομών σε συγκεκριμένους τομείς, για υποβοήθηση της περαιτέρω αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του Νησιού.
- Η ενίσχυση της συνεργασίας με γειτονικές χώρες, για την από κοινού επίλυση προβλημάτων, που αφορούν την ανάπτυξη οικονομικών σχέσεων και τη δικτύωση των επιχειρήσεων, την ενέργεια, το περιβάλλον, τον τουρισμό, την παράκτια ανάπτυξη κλπ.
- Η προώθηση της διασυνοριακής συνεργασίας.
- Η ενίσχυση της διακρατικής συνεργασίας με κράτη στη ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου και άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε., με κοινά συμφέροντα και ευκαιρίες.
- Η ενίσχυση της διαπεριφερειακής συνεργασίας, σε επίπεδο κυρίως της τοπικής αυτοδιοίκησης, για ανταλλαγές, συνεργασία και δικτύωση.
- Η αξιοποίηση διαφόρων προγραμμάτων της Ε.Ε., συμπεριλαμβανομένου και του Προγραμματικού Εγγράφου για την προώθηση της εδαφικής συνεργασίας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Ε.

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ της κατανομής του Προϋπολογισμού της Ε.Ε. έχει δεσμευτεί για την Κύπρο ποσό €822.6 εκ., για την Προγραμματική Περίοδο 2007 – 2013. Το ποσό αυτό

που αντιπροσωπεύει 12% περίπου των προβλεπόμενων ετήσιων αναπτυξιακών δαπανών της Κύπρου, έχει κατανεμηθεί ως ακολούθως:

ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	Σε εκ. €
Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα	492,6
Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή	119,8
Αγροτική Ανάπτυξη	162,5
Αλιεία	19,7
Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία (συνεργασία με άλλες χώρες)	28
Σύνολο	822,6

Πηγή: Γραφείο Προγραμματισμού

Τα Προγραμματικά Έγγραφα που σχετίζονται με την αξιοποίηση των Κοινοτικών Πόρων είναι:

- Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) για την Πολιτική Συνοχής. Το ΕΣΠΑ θα συγχρηματοδοτηθεί από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής της Ε.Ε., με κονδύλια ύψους €612,4 εκ. Το ΕΣΠΑ θα εφαρμοστεί μέσα από δύο Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) και συγκεκριμένα:

(α) Από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αειφόρου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

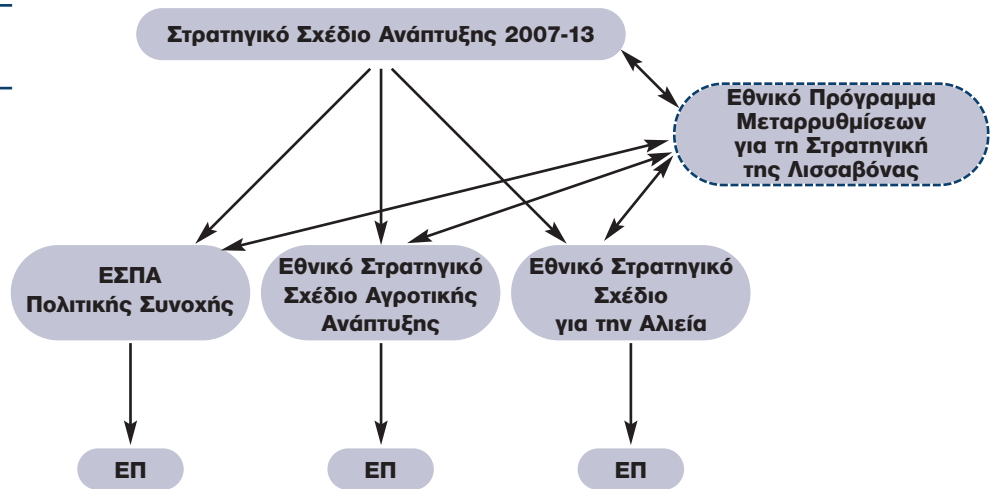
(β) Από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή.

Επιπρόσθετα και στο πλαίσιο του στόχου της Πολιτικής Συνοχής, «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία», έχουν κατανεμηθεί στην Κύπρο €28 εκ. από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Έτσι θα συγχρηματοδοτηθούν κοινές δράσεις, είτε μόνο μεταξύ χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε/και μεταξύ αυτών και χωρών σε προενταξιακή φάση ή/και τρίτων χωρών, σε επίπεδο διασυνοριακό, διακρατικό και διαπεριφερειακό, με σκοπό πάντοτε την ολοκληρωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη του ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου.

- Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΣΣΑΑ) που θα συγχρηματοδοτηθεί από το Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης της Ε.Ε., με κονδύλια ύψους €162,5 εκ. και θα εφαρμοστεί μέσα από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

- Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Αλιεία (ΕΣΣΑ) που θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Αλιείας της Ε.Ε., με κονδύλια ύψους €19,7 εκ. και θα εφαρμοστεί μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Αλιεία.

Πλαίσιο Στρατηγικού Προγραμματισμού 2007 – 2013

Πηγή: Γραφείο Προγραμματισμού

Το **Γραφείο Προγραμματισμού** ασκώντας το συντονιστικό αναπτυξιακό του ρόλο, εξασφαλίζει:

- Τη συνέπεια όλων των Προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία της Ε.Ε. με το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης, για την προγραμματική περίοδο 2007 - 2013.
- Τη συνέπεια του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του Προγράμματος για την Αλιεία με τα Προγράμματα των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής.
- Τη συνέργεια και τη συνάφεια με τις προτεραιότητες και τους στόχους

που έχουν τεθεί στο Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας 2005 - 2008.

- Την εφαρμογή του κοινού στόχου του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και της χωρικής διάστασης των Διαρθρωτικών Ταμείων, για αύξηση της ελκυστικότητας των περιοχών της υπαίθρου.
- Την αλληλοσυμπλήρωση των παρεμβάσεων.
- Την αποφυγή επικαλύψεων.
- Τη συμπληρωματικότητα των στόχων και των προτεραιοτήτων.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Για την επίτευξη των σκοπών και στόχων του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης 2007 – 2013 έχει περιληφθεί σε αυτό Ειδικό Κεφάλαιο, το οποίο εγκαθιδρύει τους αναγκαίους μηχανισμούς διασφάλισης της εφαρμογής του.

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

[ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ]

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΟ
της κυπριακής Οικονομίας είναι ο πρωτεύων ρόλος του ιδιωτικού τομέα στην παραγωγική διαδικασία. Ο ρόλος του Κράτους είναι υποστηρικτικός και επικεντρώνεται, κυρίως, στη διατήρηση οικονομικής σταθερότητας, αλλά και ευνοϊκού επιχειρηματικού κλίματος.

Αυτά επιτυγχάνονται:

- Με τη διαμόρφωση του απαραίτητου νομικού και θεσμικού πλαισίου.
- Με την αποτελεσματική λειτουργία συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού.
- Με τη δημιουργία σύγχρονης οικονομικής και κοινωνικής υποδομής.
- Με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων, που προσφέρει η εταιρική σχέση δημόσιου ιδιωτικού τομέα (public private partnership).
- Με τη διασφάλιση συνθηκών κοινωνικής συνοχής.

Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό είναι επίσης τα μικρά μεγέθη της Οικονομίας, του εργατικού δυναμικού και της εγχώριας αγοράς, στοιχεία που συνιστούν ανασταλτικό παράγοντα στην αξιοποίηση οικονομιών κλίμακας. Πρέπει επίσης να αναφερθεί ο ανοικτός χαρακτήρας της Οικονομίας, με το σύνολο των εξαγωγών και εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών να αντιστοιχεί στα 99,5% του ΑΕΠ το 2005, σε σύγκριση με 73,5% κατά μέσο όρο στην Ε.Ε.

Δεσπόζουσα είναι και συνεχώς διευρύνεται η σημασία των τομέων των υπηρεσιών, με συνεισφορά 77,3% στο ΑΕΠ και 73% στη συνολική απασχόληση το 2005.

Επίσης το μικρό μέγεθος των επιχειρηματικών μονάδων (4,1 άτομα ανά επιχείρηση το 2005) επενεργεί ανασταλτικά στην αξιοποίηση οικονομιών κλίμακας και στην υιοθέτηση προηγμένης τεχνολογίας και σύγχρονων μεθόδων διεύθυνσης, σχεδιασμού παραγωγής και εμπορίας. Οι «μεγάλες» επιχειρήσεις με 250 ή λίγο περισσότερους εργαζόμενους η κάθε μια ήταν μόνο 111, ή 0,1% του συνόλου των επιχειρήσεων.

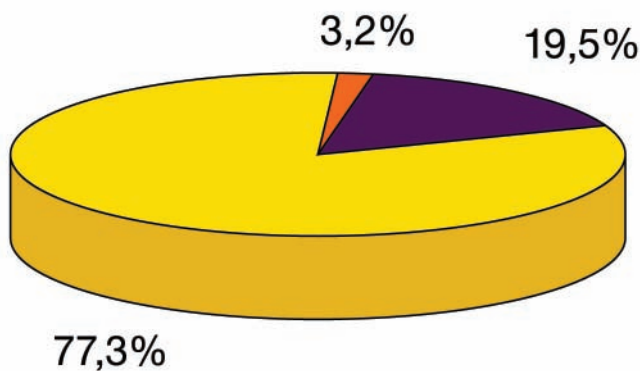
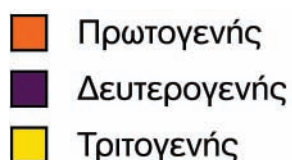
Άλλα χαρακτηριστικά είναι τα εξής:

- Ορισμένες ποσοτικές και ποιοτικές ανισοσκελίες στην αγορά εργασίας, ιδιαίτερα στους τομείς των ξενοδοχείων και εστιατορίων, του χονδρικού και λιανικού εμπορίου και των κατασκευών. Σε επίπεδο επαγγελματιών παρατηρούνται ελλείψεις σε τεχνικά επαγγέλματα και επαγγέλματα χαμηλής εξειδίκευσης.
- Μερική εξάρτηση από τον τομέα του Τουρισμού, με τη συνολική συνεισφορά του να κυμαίνεται μεταξύ 15 - 20% του ΑΕΠ κατά την περίοδο 1990 - 2005.

Διάρθρωση της Παραγωγής

Η ΔΕΣΠΟΖΟΥΣΑ και συνεχώς διευρυνόμενη θέση των τομέων των υπηρεσιών (55% του ΑΕΠ το 1980, 66% το 1990 και 77,3% το 2005) αντικατοπτρίζει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Κύπρου στους τομείς αυτούς. Τα πλεονεκτήματα αυτά απορρέουν κυρίως:

- Από τη στρατηγική γεωγραφική θέση της Κύπρου μεταξύ τριών ηπείρων.
- Από το ευνοϊκό επιχειρηματικό κλίμα, που είναι άμεσα συνυφασμένο και με την επικράτηση συνθηκών μακροοικονομικής σταθερότητας, καθώς επίσης και με το ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς.
- Από το υψηλό μορφωτικό επίπεδο του εργατικού δυναμικού σε συνδυασμό με το ανταγωνιστικό επίπεδο απολαβών του, σε σύγκριση με διεθνή δεδομένα.
- Από τη σχετικά ικανοποιητική κατάσταση των υποδομών στις Μεταφορές, την Ενέργεια και τις Τηλεπικοινωνίες.
- Από τις ικανοποιητικές συνθήκες διαβίωσης για τους ξένους.
- Από τις στενές οικονομικές και πολιτικές σχέσεις, που αναπτύσσει η Κύπρος με τις γειτονικές της χώρες.

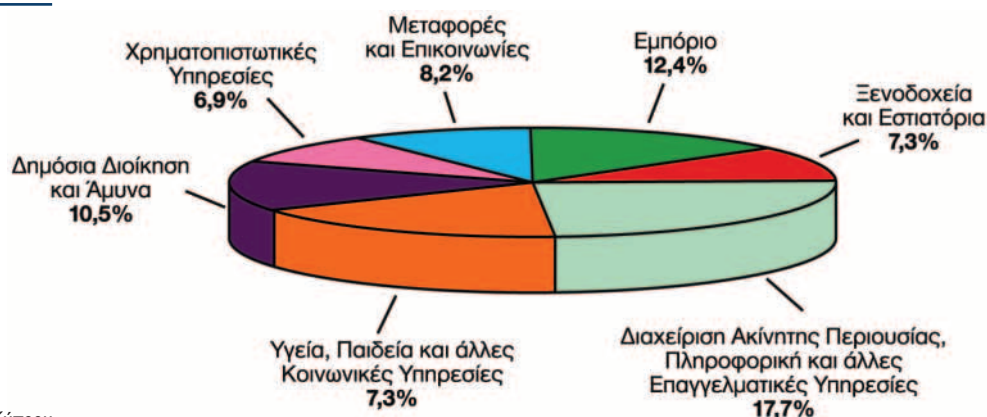
Ποσοστιαία Κατανομή του ΑΕΠ κατά Ευρύτερο Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας, 2005

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

Σημαντική συνεισφορά στο ΑΕΠ παρουσιάζουν οι τομείς των επαγγελματικών και κτηματομεσιτικών υπηρεσιών, του εμπορίου, των

μεταφορών και επικοινωνιών, της παιδείας και υγείας, των ξενοδοχείων και εστιατορίων καθώς και των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Ποσοστιαία Κατανομή του Τριτογενούς Τομέα, 2005

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

Η συνεισφορά του τομέα των ξενοδοχείων και εστιατορίων στο ΑΕΠ ακολούθησε ανοδική τάση τη δεκαετία του 1980 (3,6% το 1980, 10,6% το 1990). Κατά τη δεκαετία του 1990 και στις αρχές της δεκαετίας του 2000, ο τομέας παρουσίασε αυξομειώσεις, με τη συνεισφορά του να περιορίζεται σε 7,3% το 2005, επιβεβαιώνοντας έτσι τον ευάλωτο χαρακτήρα του σε εξωγενείς και αστάθμητους παράγοντες.

Στην περίπτωση της Κύπρου πρόσθετοι ανασταλτικοί παράγοντες στην ανάπτυξη του τομέα της Γεωργίας είναι η τουρκική εισβολή και κατοχή σημαντικού ποσοστού της εύφορης γεωργικής γης και το χρόνιο πρόβλημα της έλλειψης νερού για άρδευση, καθώς και ο έντονος ανταγωνισμός που αντιμετωπίζουν τα γεωργικά προϊόντα, λόγω της ελευθεροποίησης του εμπορίου.

Η συνεισφορά του τομέα της Γεωργίας στο ΑΕΠ παρουσιάζει διαχρονικά πτωτική τάση (10% το 1980, 7,1% το 1990 και 2,7% το 2005) εξέλιξη που αποτελεί παγκόσμιο φαινόμενο.

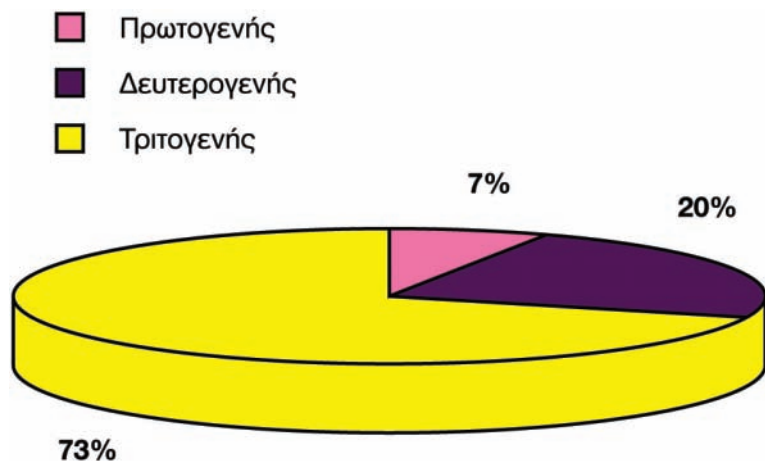
Πτωτική τάση στη συνεισφορά του στο ΑΕΠ παρουσιάζει, επίσης, από τις αρχές της δεκαετίας του 1980 και ο τομέας της μεταποίησης (18,2% το 1980, 14,7% το 1990 και 9% το 2005) που χαρακτηρίζεται από χρόνια προβλήματα ανταγωνιστικότητας. Ανασταλτικοί παράγοντες ήταν, μεταξύ άλλων, η μεγαλύτερη διεύρυνση των

δαπανών παραγωγής στην Κύπρο έναντι άλλων ανταγωνιστικών χωρών, καθώς και η ένταση των συνθηκών ανταγωνισμού, λόγω της πορείας ελευθεροποίησης του παγκόσμιου εμπορίου, σε συνδυασμό με την αδυναμία προσαρμογής του τομέα στο διαφοροποιημένο περιβάλλον.

Διάρθρωση της Απασχόλησης

Η ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ της διάρθρωσης της παραγωγής προς όφελος των τριτογενών τομέων των υπηρεσιών συνεπάγεται και την παράλληλη διαφοροποίηση της διάρθρωσης της απασχόλησης. Ήδη από το 1980

παρατηρείται μείωση της απασχόλησης, σε απόλυτους όρους, στους πρωτογενείς τομείς, ενώ παρόμοια τάση διαφαίνεται και στους δευτερογενείς τομείς, από τις αρχές της δεκαετίας του 1990.

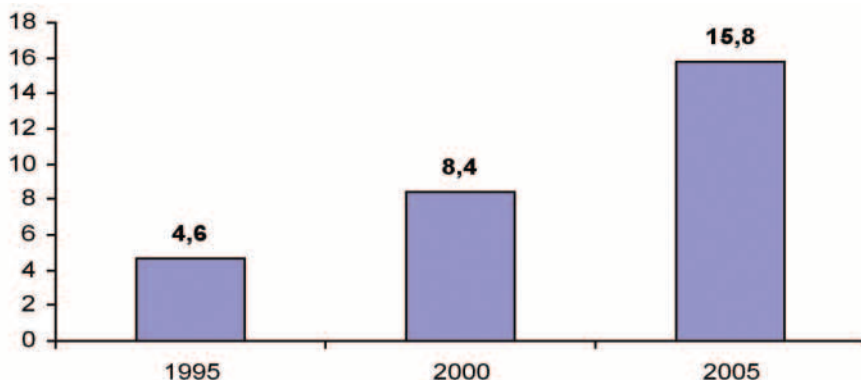

Ποσοστιαία Κατανομή της Απασχόλησης κατά Ευρύτερο Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας, 2005

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

**Ποσοστό Αλλοδαπών
Εργαζομένων στη Συνολική
Απασχόληση**

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

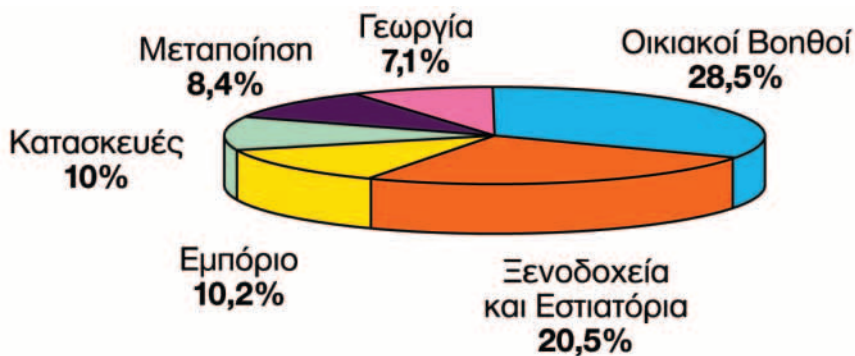

Άλλο βασικό χαρακτηριστικό της αγοράς εργασίας είναι η απασχόληση σε μεγάλους αριθμούς ξένων εργατών, κυρίως σε ανειδίκευτα ή με χαμηλή εξειδίκευση επαγγέλματα. Από τομεακής σκοπιάς οι ξένοι εργάτες

απασχολούνται ως οικιακές βοηθοί, στον τομέα των ξενοδοχείων και εστιατορίων, στον τομέα της Γεωργίας, στη μεταποίηση, στο εμπόριο και στις κατασκευές.

**Ποσοστιαία Κατανομή
της Απασχόλησης Ξένων
Εργατών κατά Οικονομική
Δραστηριότητα, 2005**

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

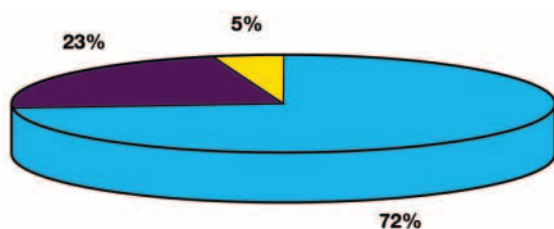

Διάρθρωση Επενδύσεων

ΟΙ ΠΑΓΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ως ποσοστό του ΑΕΠ παρουσιάζουν διαχρονικά πτωτική τάση και έχουν μειωθεί από 34% το 1980 σε 24,5% το 1990 και 18,9% το 2005. Η εξέλιξη αυτή αντικατοπτρίζει, κυρίως, τη σταδιακή ικανοποίηση των στεγαστικών αναγκών των προσφύγων και πιο πρόσφατα τη μείωση του επενδυτικού ενδιαφέροντος για ανέγερση νέων τουριστικών καταλυμάτων. Επίσης η οικονομική δραστηριότητα έχει επικεντρωθεί τα τελευταία χρόνια

στους τριτογενείς τομείς των υπηρεσιών, που είναι περισσότερο έντασης εργασίας παρά κεφαλαίου.

Η διάρθρωση των επενδύσεων εξακολουθεί να παρουσιάζει αδυναμίες, δεδομένου ότι πέραν των 70% του συνόλου διοχετεύεται σε κατασκευαστικά έργα. Οι επενδύσεις σε μηχανικό εξοπλισμό αποτελούσαν τα 23% των συνολικών επενδύσεων, το 2005.

- Κατασκευαστικά Έργα
- Μηχανήματα και Εξοπλισμός
- Μεταφορικός Εξοπλισμός

Ποσοστιαία Κατανομή των Ακαθάριστων Κεφαλαιουχικών Επενδύσεων κατά Κατηγορία, 2005

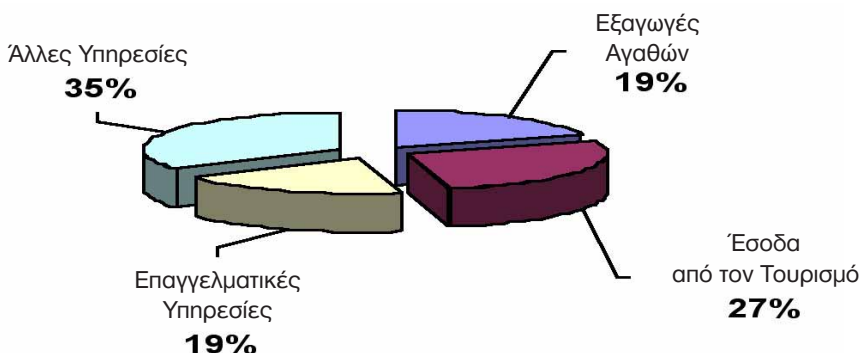
Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

Διάρθρωση Εξαγωγών

Η ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ της διάρθρωσης της κυπριακής Οικονομίας, αντικατοπτρίζεται σε παράλληλη διαφοροποίηση της δομής των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών. Χαρακτηριστική είναι η αυξητική τάση των εξαγωγών υπηρεσιών, που το 2005 αντιστοιχούσαν στα 81% του συνόλου των εσόδων από τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών, σε σύγκριση με 50% το 1980. Οι υπηρεσίες πέραν του

τουρισμού αποτελούν την κυριότερη πηγή εσόδων (54% το 2005) εκ των οποίων τα 19% προέρχονται από τις επαγγελματικές υπηρεσίες, όπως λογιστικές υπηρεσίες, έρευνες αγοράς, συμβουλευτικές υπηρεσίες, κλπ.

Ποσοστιαία Κατανομή των Εξαγωγών, 2005

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

Οι εξαγωγές αγαθών συνεισέφεραν 19% των συνολικών εσόδων σε ξένο συνάλλαγμα, το 2005.

Κατανομή Εισοδήματος

Η ΚΥΠΡΟΣ βρίσκεται σε ευνοϊκή γενικά θέση αναφορικά με την κατανομή του εισοδήματος. Ενδεικτικά ο συντελεστής Gini το 2003, ανερχόταν σε 0,27 και ήταν οριακά χαμηλότερος από τον αντίστοιχο των χωρών μελών της Ε.Ε., που για το 2003 κυμαινόταν στο 0,29. Πρόσθετα, το 2003 το πλουσιότερο σε εισόδημα 20% του πληθυσμού, ξεπερνούσε κατά 4,1 φορές το φτωχότερο 20% (γνωστό ως

αναλογία S80/S20). Το 2003, στην Ε.Ε. των 25, η αντίστοιχη αναλογία S80/S20, κυμαινόταν στα 4,6.

Με βάση τον δείκτη αυτό η ανισότητα στην κατανομή εισοδήματος είναι μικρότερη στην περίπτωση της Κύπρου.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ, ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ, ΑΠΕΙΛΕΣ / ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

[SWOT Ανάλυση της κυπριακής Οικονομίας]

ΜΕ ΒΑΣΗ αυτή την ανάλυση, που καλύπτει τα βασικά χαρακτηριστικά της κυπριακής Οικονομίας, διαφαίνονται σε

συνοπτική μορφή, τα ακόλουθα Πλεονεκτήματα, Αδυναμίες, Ευκαιρίες και Απειλές για την Οικονομία:

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

Στρατηγική Γεωγραφική θέση της Κύπρου στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο, μεταξύ τριών ηπείρων.

Υγιής και δυναμική Οικονομία, που στηρίζεται στον μηχανισμό της αγοράς.

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Απομακρυσμένη γεωγραφική θέση της Κύπρου από το οικονομικό κέντρο βάρους της Ε.Ε.-μειονεκτήματα πρόσβασης στην ενιαία αγορά της Ε.Ε.

Υστέρηση στο επίπεδο παραγωγικότητας έναντι των αναπτυγμένων χωρών, λόγω και της μη επαρκούς αξιοποίησης της σύγχρονης τεχνολογίας.

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Δυνατότητες μεγαλύτερης αξιοποίησης της στρατηγικής θέσης του Νησιού, ως γέφυρας οικονομικής συνεργασίας μεταξύ της Ε.Ε. και των χωρών της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής.

Αξιοποίηση της πρόσβασης των κυπριακών αγαθών και υπηρεσιών, χωρίς οποιουδήποτε περιορισμούς, στη μεγάλη ενιαία αγορά της Ε.Ε.

ΑΠΕΙΛΕΣ/ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Περαιτέρω ένταση των συνθηκών ανταγωνισμού, ενόψει της διασφάλισης των τεσσάρων βασικών ελευθεριών της ενιαίας εσωτερικής αγοράς (ελευθερία διακίνησης προϊόντων, υπηρεσιών, κεφαλαίου και προσώπων).

Ενδεχόμενα προβλήματα στη μακροχρόνια βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, λόγω τάσεων γήρανσης του πληθυσμού.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

ΑΠΕΙΛΕΣ/ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Ευελιξία και προσαρμοστικότητα της Οικονομίας στις μεταβαλλόμενες συνθήκες.

Προβλήματα ανταγωνιστικότητας, κυρίως στους τομείς της μεταποίησης και της Γεωργίας.

Τόνωση της εμπιστοσύνης και ενίσχυση των ευνοϊκών προοπτικών, ως αποτέλεσμα της επικείμενης ένταξης στην Ευρωζώνη, με θετικές επιπτώσεις στις επενδύσεις και αποταμίευση.

Αυξητικές τάσεις του ποσοστού ανεργίας, ιδιαίτερα για τις γυναίκες και τους νέους.

Διαχρονικά πολύ ικανοποιητικός ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης.

Αδυναμίες στη διάρθρωση των επενδύσεων, με το ποσοστό των επενδύσεων σε μηχανικό εξοπλισμό να κυμαίνεται σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα, συγκριτικά με τις αναπτυγμένες χώρες.

Ευνοϊκές προϋποθέσεις για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων.

Ικανοποιητικό επίπεδο ανάπτυξης έναντι του μέσου όρου της Ε.Ε. (κατά κεφαλή ΑΕΠ σε μονάδες αγοραστικής δύναμης 83,3% του μέσου όρου της Ε.Ε. το 2005).

Μερική εξάρτηση από τον τουρισμό, που είναι ιδιαίτερα ευάλωτος σε εξωγενείς και αστάθμητους παράγοντες.

Δυνατότητα πιο ισόρροπης ανάπτυξης μεταξύ διαφόρων περιοχών του Νησιού, ενόψει και της αξιοποίησης των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ε.Ε.

Ικανοποιητικοί ρυθμοί αποταμίευσης, που επιτρέπουν χρηματοδότηση της ανάπτυξης, σε μεγάλο βαθμό από εθνικές πηγές.

Ελλείψεις σε ειδικές τουριστικές υποδομές, για ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Δυνατότητες γρήγορης αύξησης της παραγωγικότητας και σύγκλισης προς το μέσο όρο της Ε.Ε., με την εισαγωγή τεχνολογίας και τεχνογνωσίας.

Συνθήκες μακροοικονομικής σταθερότητας.

Μικρό μέγεθος των επιχειρηματικών μονάδων και περιορισμένος βαθμός συνεργειών μεταξύ τους.

Αξιοποίηση της ιδιαίτερης εστίασης των παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων, για τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας.

Φορολογικό σύστημα με χαμηλούς (με βάση διεθνή δεδομένα) φορολογικούς συντελεστές, τόσο για επιχειρήσεις όσο και για φυσικά πρόσωπα, ευνοώντας την επιχειρηματική δραστηριότητα, καθώς και την απασχόληση.

Μικρό μέγεθος της εγχώριας αγοράς.

Αξιοποίηση των αποθεμάτων του εργατικού δυναμικού και ιδιαίτερα του μη οικονομικά ενεργού γυναικείου πληθυσμού.

Ευνοϊκό επιχειρηματικό κλίμα.

Περιορισμένοι φυσικοί πόροι, όπως υδάτινοι πόροι και πρώτες ύλες και περιορισμένη χωρητικότητα των παραλιών.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ**ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ****ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ****ΑΠΕΙΛΕΣ/ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ**

Επικράτηση συνθηκών σχεδόν πλήρους απασχόλησης. Το ποσοστό ανεργίας είναι χαμηλό

Σημαντικές πιέσεις στο περιβάλλον και ανικανοποίητες σε μεγάλο βαθμό ανάγκες σε περιβαλλοντικά έργα και δράσεις.

Υψηλό μορφωτικό επίπεδο του εργατικού δυναμικού (31,3% του συνολικά επικερδώς απασχολούμενου πληθυσμού, είναι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης).

Πολύ χαμηλό ποσοστό δαπανών σε έρευνα και ανάπτυξη και περιορισμένη συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών κέντρων

Σχετικά ικανοποιητική υποδομή στις μεταφορές, την ενέργεια και τις τηλεπικοινωνίες.

Μη ισόρροπη, από περιφερειακής σκοπιάς, οικονομική ανάπτυξη.

Η Κύπρος αποτελεί ελκυστικό διεθνές επιχειρηματικό κέντρο, λόγω των συγκριτικών πλεονεκτημάτων που διαθέτει.

Ποσοτικές και ποιοτικές ανισοσκελίες στην αγορά εργασίας και ιδιαίτερα στους τομείς των ξενοδοχείων και εσπαστορίων, του χονδρικού και λιανικού εμπορίου και των κατασκευών. Σε επίπεδο επαγγελματιών, παρατηρούνται ελλείψεις σε τεχνικά επαγγέλματα και επαγγέλματα χαμηλής εξειδίκευσης.

Επικράτηση συνθηκών εργατικής ειρήνης και κοινωνικής συνοχής.

Συγκέντρωση της ανεργίας σε νέους, γυναίκες και άτομα άνω των 50 ετών

Αυξανόμενος αριθμός πανεπιστημιακών και άλλων ερευνητικών φορέων, που θα μπορούσαν δυναμικά να διαδραματίσουν ουσιαστικό ρόλο στην ανάπτυξη της έρευνας και της καινοτομίας.

2007 – 2013 ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΟΙ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ προοπτικές της Οικονομίας διαγράφονται γενικά θετικές και στηρίζονται στην ολοκλήρωση των διαρθρωτικών αλλαγών, που βρίσκονται σε εξέλιξη, με βάση το Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα για τη Στρατηγική της Λισαβόνας, για προώθηση μέτρων ανάμειξης των περιοριστικών παραγόντων και τροχοδρόμηση δράσεων για διεύρυνση της παραγωγικής δυναμικότητας της Οικονομίας.

Θετικές επιπτώσεις στις επενδύσεις και την αποταμίευση αναμένεται να έχει η επικείμενη ομαλή υιοθέτηση του Ευρώ, την 1η Ιανουαρίου 2008.

Θετικές επιπτώσεις θα έχει επίσης η εμπέδωση συνθηκών μακροοικονομικής σταθερότητας, με επικέντρωση στη διατήρηση του πληθωρισμού σε χαμηλά επίπεδα και τη συνέχιση της εφαρμογής προγράμματος δημοσιονομικής εξυγίανσης, που στοχεύει σε μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους, ως ποσοστού του ΑΕΠ.

Αναφορικά με το εξωτερικό περιβάλλον, αναμένεται ικανοποιητικός ρυθμός ανάπτυξης των κυριότερων οικονομικών εταίρων της Κύπρου.

Οι προβλέψεις για τις συναλλαγματικές ισοτιμίες στηρίζονται στην υπόθεση διατήρησης, γενικά, των ισοτιμιών των νομισμάτων των οικονομικών εταίρων και ανταγωνιστών της Κύπρου, ως είχαν κατά το τέλος του 2006.

Οι υπόλοιπες παραδοχές είναι οι ακόλουθες:

- Αύξηση των πραγματικών απολαβών, που να συνάδει με τη βελτίωση της παραγωγικότητας.
- Αύξηση του ενδογενούς εργατικού δυναμικού σε ποσοστό γύρω στο 1,5% ετήσια, με βάση τις προβλέψεις της Στατιστικής Υπηρεσίας για αύξηση του πληθυσμού στην κατηγορία 15 – 64 ετών κατά 0,9%, και αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των γυναικών και των ηλικιωμένων στην αγορά εργασίας, με παράλληλη μικρή μείωση του ποσοστού ανεργίας.
- Συγκράτηση του ρυθμού αύξησης της απασχόλησης στον δημόσιο τομέα, στο 1% ετήσια κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτει το Σχέδιο.
- Συγκράτηση του ρυθμού πληθωρισμού σε ποσοστό γύρω στο 2%, που είναι και ο προβλεπόμενος ρυθμός πληθωρισμού στις χώρες της Ε.Ε., συμβάλλοντας έτσι θετικά στη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών αγαθών και υπηρεσιών.

Η τεκμηριωμένη με όλα αυτά τα στοιχεία πρόβλεψη είναι ότι η κυπριακή Οικονομία θα αναπτυχθεί με μέσο ετήσιο ρυθμό γύρω στα 4%.

Ο ΡΥΘΜΟΣ αυτός συνάδει με την εκτίμηση για τη διεύρυνση της παραγωγικής της δυναμικότητας και θα προκύψει από τη μέση ετήσια αύξηση της απασχόλησης κατά 1,5% περίπου, με βάση τόσο τις δημογραφικές τάσεις όσο και τη μέση ετήσια αύξηση της παραγωγικότητας γύρω στα 2,5%. Συναφώς η πλήρης ελευθεροποίηση της Οικονομίας σε συνδυασμό με τις προβλεπόμενες αυξημένες επενδύσεις και τη μεγαλύτερη αξιοποίηση νέας τεχνολογίας, αναμένεται να οδηγήσουν σε μεγαλύτερη αύξηση του ρυθμού βελτίωσης της παραγωγικότητας, έναντι του πρόσφατου παρελθόντος. Ο προβλεπόμενος ρυθμός ανάπτυξης θα οδηγήσει σε εμπέδωση συνθηκών πλήρους απασχόλησης, σε συνθήκες εσωτερικής και εξωτερικής μακροοικονομικής σταθερότητας.

Από τη σκοπιά των συνθηκών ζήτησης κύριοι μοχλοί ανάπτυξης της Οικονομίας εκτιμάται ότι θα αποτελέσουν η εξωτερική ζήτηση, η ιδιωτική κατανάλωση και η επενδυτική ζήτηση.

Αναλυτικά η εξωτερική ζήτηση αγαθών και υπηρεσιών προβλέπεται ότι θα διευρυνθεί, με μέσο ετήσιο ρυθμό γύρω στα 4,5%, σε πραγματικούς όρους κατά την περίοδο 2007 – 2013, επωφελομένη από το ευνοϊκό εξωτερικό περιβάλλον και τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών αγαθών και υπηρεσιών, όπως και από την αναμενόμενη περαιτέρω ενδυνάμωση του εξαγωγικού προσανατολισμού των τομέων των ιδιωτικών υπηρεσιών, πέραν του Τουρισμού.

Η επενδυτική ζήτηση προβλέπεται επίσης να διευρυνθεί με ικανοποιητικό ρυθμό, κατά μέσο όρο γύρω στα 4,5% σε πραγματικούς όρους ετήσια. Συναφώς, η ελευθεροποίηση των

τομέων δημόσιας ωφέλειας, τηλεπικοινωνιών και ενέργειας, αναμένεται ότι θα προσελκύσει αυξημένες επενδύσεις στους συγκεκριμένους τομείς.

Σημαντική θα είναι επίσης και η συμβολή των επενδυτικών δαπανών για υποδομές, που περιλαμβάνουν την **ανέγερση νέων αεροδρομίων** στη Λάρνακα και την Πάφο, την **ανάπτυξη του λιμανιού** στη Λάρνακα και **πέντε μαρίνων παγκύπρια** για προώθηση του θαλάσσιου τουρισμού, μέσω της αξιοποίησης των δυνατοτήτων που προσφέρει η εταιρική σχέση δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, την **κατασκευή αποχετευτικών συστημάτων** στις μείζονες αστικές περιοχές κλπ.

Κατά την περίοδο 2007 – 2013 η ιδιωτική κατανάλωση προβλέπεται να διευρύνεται με μέσο ετήσιο ρυθμό 3,5%, σε πραγματικούς όρους. Ο ρυθμός αύξησης της δημόσιας κατανάλωσης αναμένεται να κυμανθεί κάτω του 3% ετήσια, ως αποτέλεσμα της συνέχισης της εφαρμογής του προγράμματος δημοσιονομικής εξυγίανσης.

Το μερίδιο των τομέων των υπηρεσιών εκτιμάται ότι θα διερευνηθεί περαιτέρω, ενώ αντίθετα η συνεισφορά των πρωτογενών και δευτερογενών τομέων θα μειωθεί. Παράλληλα θα υπάρξει περαιτέρω διαφοροποίηση των τομέων των υπηρεσιών προς όφελος των δραστηριοτήτων με εξαγωγικό προσανατολισμό, όπως οι επικοινωνίες, οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, οι επαγγελματικές υπηρεσίες, η ιδιωτική Παιδεία και η ιδιωτική Υγεία.

ΤΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να περιοριστεί σε επίπεδα γύρω στα 3,5% του ΑΕΠ, το 2013. Σε αυτό θα συμβάλουν η συνέχιση της εφαρμογής του προγράμματος δημοσιονομικής εξυγίανσης, καθώς και η περαιτέρω διεύρυνση των εξαγωγών, κυρίως υπηρεσιών.

Ο εθνικός μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος, είναι η εξάλειψη του δημοσιονομικού ελλείμματος έως το 2010, από 1,5% που ήταν το 2006.

Παράλληλα, το δημόσιο χρέος αναμένεται να ακολουθήσει πτωτική πορεία και να συκρατηθεί στο 46% του ΑΕΠ, το 2010, από 65,3% που ήταν το 2006.

Η προβλεπόμενη εξάλειψη του δημοσιονομικού ελλείμματος έως το 2010, δημιουργεί κατάλληλες συνθήκες για διατήρηση του πληθωρισμού σε χαμηλά επίπεδα. Με τον τρόπο αυτό υποβοηθείται η ανάπτυξη, η επενδυτική δραστηριότητα και η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και αποτρέπεται η διάβρωση των εισοδημάτων των μισθωτών.

Πρόσθετα, η δημοσιονομική πολιτική κατά την περίοδο 2007 – 2013 θα επικεντρωθεί στην ανακατανομή των δημόσιων δαπανών προς όφελος των αναπτυξιακών τομέων και της περαιτέρω επέκτασης του Κοινωνικού Κράτους.

[Στους Πίνακες που ακολουθούν, παρουσιάζονται επιλεγμένοι δείκτες της κυπριακής Οικονομίας, καθώς και στοιχεία για το ΑΕΠ (Ζήτηση - Προσφορά)]

	2001 - 2005 μέσος όρος πενταετίας	2007 - 2013 μέσος όρος επταετίας
Κυπριακή Οικονομία - Επιλεγμένοι Οικονομικοί Δείκτες (%)		
Ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ (%) (σε σταθερούς όρους)	3,2	4,0
Ρυθμός Πληθωρισμού (%)	2,8	2,0
Ποσοστό ανεργίας (εγγεγραμμένοι) (%)	3,4	3,2
Έλλειμμα Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών ως ποσοστό του ΑΕΠ	-5,6 (2005)	-3,5 (2013)

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου,
Υπουργείο Οικονομικών

	2001 - 2005 μέσος όρος πενταετίας	2007 - 2013 μέσος όρος επταετίας
ΖΗΤΗΣΗ (σε σταθερές τιμές)		
Ιδιωτική Κατανάλωση	3,7	3,5
Πάγιες Επενδύσεις	4,9	4,5
Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών	1,9	4,5
Αφίξεις Τουριστών	-1,7	3,5
Εισαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών	3,1	3,0
ΠΡΟΣΦΟΡΑ (σε σταθερές τιμές)		
Γεωργία	1,1	1,0
Μεταποίηση	0,3	1,0
Μεταφορές και Επικοινωνίες	5,3	6,5
Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο	2,7	4,0
Ξενοδοχεία και Εστιατόρια	-0,3	4,0
Χρηματοοικονομικός Τομέας	3,8	7,0
Άλλες Επαγγελματικές Υπηρεσίες	6,2	7,0
Δημόσια Διοίκηση και Άμυνα	2,9	2,0

ΑΕΠ: Ζήτηση – Προσφορά
(Ετήσια Ποσοστιαία Μεταβολή)

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου,
Υπουργείο Οικονομικών

ΟΙ ΟΚΤΩ ΑΞΟΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ